AİLE HUKUKU

AİLE

En Dar Anlamda Aile

Eşler

Dar Anlamda Aile
(Çekirdek Aile)

Eşler ve Çocuklar

Geniş Anlamda Aile

Eşler – Çocuklar- Aynı Çatı Altında Yaşayan Diğer Bireyler

AİLE HUKUKU

- Evlilik Hukuku
- Çocuk Hukuku (Soybağı – Velayet)
- Vesayet Hukuku

Nişanlanma

- Hukuki niteliği
  - ✓ Ön sözleşme görüşü
  - ✓ Karar görüşü
  - ✓ Bağımsız sözleşme görüşü

Nişanlanmanın Meydana Gelmesi ve Şekli

MADDE 118/f1.- Nişanlanma, evlenme vaadiyle olur.

- Nişanlanma şekle bağlı değildir; tören, yüzük takma vs. kurulması ve geçerliliği için gerekli değil.

Kurucu Koşullar

- Nişanlanma İradesi (evlenme sözverisi)
- Evlenme Vaadini içeren karşılıklı ve Birbirine Uygun İrade Açıklaması
- Tarafların farklı cinsiyette olmaları

Geçerlilik Koşulları

- ✓ Nişanlanma ehliyeti ne sahip olmak (olumlu koşul)
- ✓ Tam Ehliyetliler
- ✓ Tam Ehliyetsizler
- ✓ Sınırlı Ehliyetsizler

MADDE 118/f2-

Nişanlanma, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça küçüğü veya kısıtlıyı bağlamaz.

Nişanlanmanın Geçerlilik Koşulları

- Nişanlanma engeli bulunmaması (olumsuz koşul)
- Nişanlanmanın ahlaka, adaba, kamu düzenine, emredici kurallara, kişilik hakkına aykırı koşula bağlanmamış olması ve muvazaalı olmaması.

Nişanlanmanın Geçersizliği (Hükümsüzlüğü)

- Yokluk
- Kesin Hükümsüzlük
- İptal Edilebilirlik (İrade Bozukluğu Halleri: yanılma/aldatma/korkutma)

Nişanlanmayla İlgili Bazı Özel Durumlar

- Koşula ve Vadeye Bağlı Nişanlanma
- Muvazaalı Nişanlanma
- Nişanlanmada Zihni Kayıt ve Latife Beyanı
- Çifte Nişanlanma

Nişanlanmanın Doğurduğu Hak ve Yükümler

- Nişanlanmadan doğan yükümler:
- Evlenme yükümü

MADDE 119.- Nişanlılık, evlenmeye zorlamak için dava hakkı vermez.

Evlenmeden kaçınma hâli için öngörülen cayma tazminatı veya ceza şartı dava edilemez; ancak yapılan ödemeler de geri istenemez.

- ✓ Sadakat yükümü
- ✓ Karşılıklı Yardımlaşma ve Dayanışma Yükümü

Nişanlanmaya Bağlanmış Olan Diğer Hukuki Sonuçlar

- Tanıklıktan kaçınma
- Hakimlikten Kaçınma
- Hakimin Reddi Sebebi Oluşturması
- Manevi Tazminat Talep Edebilme
- Destekten Yoksun Kalma Tazminatı İsteyebilme

Nişanlılığın Sona Ermesi

- **Sona erme sebepleri:**
  - ✓ Evlenme
  - ✓ Ölüm
  - ✓ Sonradan kesin bir evlenme engelinin ortaya çıkması ve İmkansızlık
  - ✓ Bozucu şartın gerçekleşmesi
  - ✓ Anlaşma (İkale)
  - ✓ Tek yanlı dönme (Nişanı Bozma)

Nişanın Bozulmasının Hukuki Sonuçları

Hediyelerin geri verilmesi (TMK. m. 122)

Maddi tazminat (TMK. m. 120)

Manevi tazminat (TMK. m. 121)

Hediyelerin İadesi

- **“MADDE 122.-** Nişanlılık evlenme dışındaki bir sebeple sona ererse, nişanlıların birbirlerine veya ana ve babanın ya da onlar gibi davrananların, diğer nişanlıya vermiş oldukları alışılmışın dışındaki hediyeler, verenler tarafından geri istenebilir.

  Hediye aynen veya mislen geri verilemiyorsa, sebepsiz zenginleşme hükümleri uygulanır.”

  Not: Hediyelerin iadesi, ayni değil, şahsi bir talep doğurur.

Başlık Parasında Durum

- Yasal Düzenleme Yok
- Öğreti ve Yargı Kararlarındaki Görüşler

Nişanlanmadan Tek Taraflı Dönmek

(Nişanı Bozmak)

- Haklı (objektif) Bir Sebeple Dönmek
- Haklı Bir Sebep Olmadan Dönmek
- Taraflardan Birine Yükletilebilen Bir Sebeple Dönmek
  - Nişanı Bozan Tarafın Kusurlu Olması
  - Diğer Nişanlının Kusurlu olması

Maddi Tazminat

- **MADDE 120.-** Nişanlılardan biri haklı bir sebep olmaksızın nişanı bozduğu veya nişan taraflardan birine yükletilebilen bir sebeple bozulduğu takdirde; kusuru olan taraf, diğerine dürüstlük kuralları çerçevesinde ve evlenme amacıyla yaptığı harcamalar ve katlandığı maddî fedakârlıklar karşılığında uygun bir tazminat vermekle yükümlüdür. Aynı kural nişan giderleri hakkında da uygulanır.

  Tazminat istemeye hakkı olan tarafın ana ve babası veya onlar gibi davranan kimseler de, aynı koşullar altında yaptıkları harcamalar için uygun bir tazminat isteyebilirler.

Manevi Tazminat

MADDE 121.- Nişanın bozulması yüzünden kişilik hakkı saldırıya uğrayan taraf, kusurlu olan diğer taraftan manevî tazminat olarak uygun miktarda bir para ödenmesini isteyebilir.

Zamanaşımı

MADDE 123.- Nişanlılığın sona ermesinden doğan dava hakları, sona ermenin üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

Ölüme Bağlı Tasarruflarda Durum

- Yasal Düzenleme Yok
- Öğreti ve Yargı Kararlarındaki Görüşler

MADDE 181/f.1- Boşanan eşler, bu sıfatla birbirlerinin yasal mirasçısı olamazlar ve boşanmadan önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendilerine sağlanan hakları, aksi tasarruftan anlaşılmadıkça, kaybederler.

EVLENME

- Hukuki niteliği
  - Kurum görüşü
  - Şart-tasarruf görüşü
  - Sözleşme görüşü

Evlenmenin Kurucu Unsurları

- Karşılıklı ve Birbirine Uygun İrade Açıklaması (Evlenmeye Yönelik)
- Karşılıklı İrade Açıklamalarının Evlendirmeye Memuru Önünde Yapılmış Olması
- Evlenecek Kişilerin Farklı Cinsiyette olması

Evlenmenin Maddi Koşulları

Evlenme Ehliyeti

Ayırt etme gücü

Evlenme yaşı

-Olağan evlenme yaşı
(17 yaş+yasal temsilcinin izni)
-Olağanüstü evlenme yaşı
(16 yaş+pek önemli sebep+hakim kararı)

Yasal temsilcinin İzni

-Küçükler
-Kısıtlılar

Evlenme Engelleri

Kesin evlenme engelleri

-Hısımlık (Kan, kayın, evlatlık)
-Önceki evlilik
-Akıl hastalığı

Kesin olmayan Evlenme engelleri

-Bekleme süresi (iddet müddeti)
-Bulaşıcı hastalıklar

Evlenmenin Şekli Koşulları

Evlenmeden önceki işlemler (TMK. m. 134-138)

-Başvuru şekli
-Başvurunun yapılacağı makam
-Başvuruya eklenecek belgeler
-Başvurunun incelenmesi
-Başvurunun reddi ve redde itiraz

Evlenme Sırasındaki İşlemler

Asli Şartlar
-Nişanlıların iradelerini açıklamaları
-Resmi memurun önünde yapılması
-Uymamanın yaptırımı: Yokluk

Tali Şartları
-Kanunun belirttiği yerde yapılması
-Tanıkların katılması
-Alenen yapılması
-Sözlü yapılması
-Uymamanın yaptırımı: Evlenme geçerlidir.

Evlenmeden sonraki işlemler

-Aile Cüzdanı verilmesi
-Nüfus İdaresine bildirilmesi
-Aile kütüğüne işlenmesi

Evlenmeden Önceki İşlemler- I

- **Başvuru makamı :**
- **MADDE 134.-** Birbiriyle evlenecek erkek ve kadın, içlerinden birinin oturduğu yer evlendirme memurluğuna birlikte başvururlar.(Bkz: Evlendirme Y.m.7,10-12)
- Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. (Müftü?)

Evlenmeden Önceki İşlemler - II

- **Başvuru Şekli :**
- **MADDE 135.-** Başvuru, evlenecekler tarafından yazılı veya sözlü olarak yapılır. Bkz: Evlendirme Y. m.18

Evlenmeden Önceki İşlemler - III

- **Başvuru İçin Aranan Belgeler:**
- **MADDE 136.-** Erkek ve kadından her biri, nüfus cüzdanı ve nüfus kayıt örneğini, önceki evliliği sona ermiş ise buna ilişkin belgeyi, küçük veya kısıtlı ise ayrıca yasal temsilcisinin imzası onaylanmış yazılı izin belgesini ve evlenmeye engel hastalığının bulunmadığını gösteren sağlık raporunu evlendirme memurluğuna vermek zorundadır. (Bkz: Evlendirme Y. m.20)

Evlenmeden Önceki İşlemler - IV

- **Başvurunun İncelenmesi ve reddi :**
- **MADDE 137.-** Evlendirme memuru, evlenme başvurusunu ve buna eklenmesi gereken belgeleri inceler. Başvuruda bir noksanlık görürse bunu tamamlar veya tamamlattırır.

  Başvurunun usulüne uygun olarak yapılmadığı veya evleneceklerden birinin evlenmeye ehil olmadığı ya da evlenmeye yasal bir engel bulunduğu anlaşılırsa, evlenme başvurusu reddolunur ve durum evleneceklere yazıyla hemen bildirilir.

Evlenmeden Önceki İşlemler - V

- **Redde İtiraz ve yargılama usulü :**
- **MADDE 138.-** Evleneceklerden her biri evlendirme memurunun ret kararına karşı mahkemeye başvurabilir. İtiraz, evrak üzerinde incelenip kesin karara bağlanır.

  Ancak, mutlak butlan sebeplerinden birinin bulunduğuna ilişkin ret kararlarına karşı açılan davalar, basit yargılama usulüyle görülür.
- (Bkz: Evlendirme Y. m.23,24,25)
- Maddede Değişiklik: (ve Cumhuriyet savcısının hazır bulunmasıyla) kaldırıldı. Bkz. 6217 syl. Kanun. Yür.T.14.04.2011)

Evlenmeden Önceki İşlemler -VI

- **Evlenme İzin Belgesi:**
- **MADDE 139.-** Evlendirme memuru, evlenme koşullarının varlığını tespit ederse veya ret kararı mahkemece kaldırılırsa, evleneceklere evlenme gün ve saatini bildirir veya isterlerse evlenme izni belgesini verir.

  Evlenme izni belgesi, verildiği tarihten başlayarak altı ay içinde evleneceklere herhangi bir evlendirme memuru önünde evlenebilme hakkı sağlar. (Bkz: Evlendirme Y. M.22)

Evlenmeden Önceki İşlemler - - VII

- **Evlenme Töreninin Yapılmaması:**
- **MADDE 140.-** Evlenme koşullarının bulunmadığının anlaşılması veya belgelerin verilmesinden başlayarak altı ayın geçmesi hâlinde, evlendirme memuru evlenme törenini yapamaz.
- (Bkz: Evlendirme Y. M.29)

Evlenme Sırasındaki İşlemler (Evlenme Töreni)

- **Evlenme Töreninin Yeri:**
- **MADDE 141.-** Evlenme töreni, evlendirme dairesinde evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır. Ancak, tören evleneceklerin istemi üzerine evlendirme memurunun uygun bulacağı diğer yerlerde de yapılabilir.
- (Bkz: Evlendirme Y. m.26, 28)

Evlenme Sırasındaki İşlemler (Evlenme Töreni)

- **Evlenme Töreninin Şekli:**
- **MADDE 142.-** Evlendirme memuru, evleneceklerden her birine birbiriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar. Evlenme, tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşur. Memur, evlenmenin tarafların karşılıklı rızası ile kanuna uygun olarak yapılmış olduğunu açıklar.
- (Bkz: Evlendirme Y. m.27)

Evlenmeden Sonraki İşlemler

- **Aile Cüzdanı ve Dini Tören:**
- **MADDE 143.-** Evlenme töreni biter bitmez evlendirme memuru eşlere bir aile cüzdanı verir.

  Aile cüzdanı gösterilmeden evlenmenin dinî töreni yapılamaz.

  Evlenmenin geçerli olması dinî törenin yapılmasına bağlı değildir.
- (Bkz: Evlendirme Y. m.30-33,35)

Evlenmenin (Geçersizliği) Hükümsüzlüğü

- Yokluk
- Mutlak Butlan
- Nisbi Butlan

Evlenmenin Yokluğu

Evlenmenin ayrı cinsten iki kişi arasında yapılmamış olması

Evlenmenin resmi memur önünde yapılmamış olması

İrade Açıklamalarının Karşılıklı ve Birbirine Uygun Olmaması

Af Kanunları (İdari Yoldan Evlilik Benzeri Fiili Beraberliklerin Geçerli Evlililk Olarak Tescili)

Evlenmenin Butlanı

Mutlak Butlan Sebepleri

1. Ayırt etme gücünden sürekli yoksunluk .
2. Mevcut evlilik
3. Yasak derecede hısımlık
4. Evlenmeye engel nitelikte akıl hastalığı

Nisbi Butlan Sebepleri

1. Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk
2. . Yasal temsilcinin izninin bulunmaması
3. İrade bozukluğu
   - ➢Yanılma
     - ✓Evlenmenin mahiyetinde yanılma
     - ✓Eşin kimliğinde yanılma
     - ✓Eşin niteliğinde yanılma
   - ➢Aldatma
     - ✓Namus ve onur hakkında aldatma
     - ✓Tehlikeli bir hastalık hakkında aldatma
   - ➢Korkutma

Mutlak Butlan Sebepleri

- **MADDE 145.-** Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:
- 1. Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
- 2. Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması,
- 3. Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- 4. Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığının bulunması

Mutlak Butlan Davası

- ✓ Davacı :

➢ **MADDE 146.-** Mutlak butlan davası, Cumhuriyet savcısı tarafından re'sen açılır.

Bu dava, ilgisi olan herkes tarafından da açılabilir.

- ✓ Davalı

Mutlak Butlanda Dava Hakkının Sınırlanması

- **MADDE 147.f.I/f.II-** Sona ermiş bir evliliğin mutlak butlanı Cumhuriyet savcısı tarafından re'sen dava edilemez; fakat her ilgili, mutlak butlanın karar altına alınmasını isteyebilir.

  Ayırt etme gücünün sonradan kazanılması veya akıl hastalığının iyileşmiş olması durumlarında mutlak butlan davasını yalnız ayırt etme gücünü sonradan kazanan veya akıl hastalığı iyileşen eş açabilir.

Mutlak Butlanda Dava Hakkının Ortadan Kalkması

- **MADDE 147.f.III-** Evliyken yeniden evlenen bir kimsenin önceki evliliği mutlak butlan kararı verilmeden önce sona ermişse ve ikinci evlenmede diğer eş iyiniyetli ise, bu evlenmenin butlanına karar verilemez.

Nisbi Butlan Sebepleri

Yasal Temsilcinin İzninin Alınmamış olması

- **MADDE 153.-** Küçük veya kısıtlı, yasal temsilcisinin izni olmadan evlenirse, izni alınmayan yasal temsilci evlenmenin iptalini dava edebilir.

  Bu suretle evlenen kimse sonradan onsekiz yaşını doldurmak suretiyle ergin olur, kısıtlı olmaktan çıkar veya karı gebe kalırsa evlenmenin iptaline karar verilemez.

Nisbi Butlan Sebepleri

Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk

- **MADDE 148.-** Evlenme sırasında geçici bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun olan eş, evlenmenin iptalini dava edebilir.

DÜN GECEYİ UNUTALIM, İKİMİZ DE ÇOK SARHOŞTUK...

NE DİYOSUN SEDAT? DÜN GECE DÜĞÜNÜMÜZ VARDI, EVLENDİK YA BİZ...

OHA!.. NE İÇİRDİNİZ BANA LAN!?

Nisbi Butlan Sebepleri - I: İrade Bozukluğu Halleri

Yanılma

- **MADDE 149.-** Aşağıdaki durumlarda eşlerden biri evlenmenin iptalini dava edebilir:

  1. Evlenmeyi hiç istemediği veya evlendiği kişiyle evlenmeyi düşünmediği hâlde yanılarak bu evlenmeye razı olmuşsa,

  2. Eşinde bulunmaması onunla birlikte yaşamayı kendisi için çekilmez bir duruma sokacak derecede önemli bir nitelikte yanılarak evlenmişse.

Nisbi Butlan Sebepleri II: İrade Bozukluğu Halleri

Aldatma

- **MADDE 150.-** Aşağıdaki durumlarda eşlerden biri evlenmenin iptalini dava edebilir:

  1. Eşinin namus ve onuru hakkında doğrudan doğruya onun tarafından veya onun bilgisi altında bir başkası tarafından aldatılarak evlenmeye razı olmuşsa,

  2. Davacının veya altsoyunun sağlığı için ağır tehlike oluşturan bir hastalık kendisinden gizlenmişse.

Nisbi Butlan Sebepleri III: İrade Bozukluğu Halleri

Korkutma

- **MADDE 151.-** Kendisinin veya yakınlarından birinin hayatı, sağlığı veya namus ve onuruna yönelik pek yakın ve ağır bir tehlike ile korkutularak evlenmeye razı edilmiş eş, evlenmenin iptalini dava edebilir.

Nisbi Butlan Davası

- ✓ Davacı
- ✓ Davalı

Dava Hakkının Kalkması

Yasal Temsilcinin Dava Hakkının Ortadan Kalkması:

- **MADDE 153.-** Küçük veya kısıtlı, yasal temsilcisinin izni olmadan evlenirse, izni alınmayan yasal temsilci evlenmenin iptalini dava edebilir.
- Bu suretle evlenen kimse sonradan onsekiz yaşını doldurmak suretiyle ergin olur, kısıtlı olmaktan çıkar veya karı gebe kalırsa evlenmenin iptaline karar verilemez.

Nisbi Butlan Davasında Hak Düşürücü Süre

- **MADDE 152.-** İptal davası açma hakkı, iptal sebebinin öğrenildiği veya korkunun etkisinin ortadan kalktığı tarihten başlayarak altı ay ve her hâlde evlenmenin üzerinden beş yıl geçmekle düşer.

Butlan Davasında Görev, Yetki ve Yargılama Usulü

- Görev: Aile Mahkemesi

- Yetki ve Yargılama Usulü

MADDE 160.- Evlenmenin butlanı davasında, yetki ve yargılama usulü bakımından boşanmaya ilişkin hükümler uygulanır.

İptal Kararının Eşler Yönünden Sonuçları

Asli Sonuç

Yan Sonuçlar

1. Kişisel Sonuçlar

2. Mali (Parasal) Sonuçlar

İptal Kararının Hukuki Sonuçları

Eşler Yönünden Sonuçları:

- Asli Sonuç; evliliğe ilişkin hükümlerin ileriye yönelik olarak ortadan kalkması.
- **Madde 156- Batıl bir evlilik ancak hâkimin kararıyla sona erer. Mutlak butlan hâlinde bile evlenme, hâkimin kararına kadar geçerli bir evliliğin bütün sonuçlarını doğurur.**

İptal Kararının Yan Sonuçları

Kişisel Sonuçlar

1. Kişisel Durum
2. Kadının Soyadı

Mali (Parasal) Sonuçlar

1. Tazminat ve Nafaka
2. Mal Rejiminin Tasfiyesi
3. Mirasçılık

İptal Kararının Kişisel Sonuçları (I)

- **Madde 158/f.1- Evlenmenin butlanına karar verilirse, evlenirken iyiniyetli bulunan eş bu evlenme ile kazanmış olduğu kişisel durumunu korur.**

Kadının soyadı – Boşanmadaki gibi.

Evlenmeden önceki soyadını yeniden alır. Eğer kadın evlenmeden önce dul idiyse hâkimden bekârlık soyadını taşımasına izin verilmesini isteyebilir.

Kadının, boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğu ve bunun kocaya bir zarar vermeyeceği ispatlanırsa, istemi üzerine hâkim, kocasının soyadını taşımasına izin verir.

Koca, koşulların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasını isteyebilir.

İptal Kararının Mali (Parasal) Sonuçları

- **Madde 158/f.2-** Eşler arasındaki mal rejiminin tasfiyesi, tazminat, nafaka ve soyadı hakkında boşanmaya ilişkin hükümler uygulanır.

İptal Kararının Mali (Parasal) Sonuçları

Mirasçılık Durumu:

- **Madde 159-** Evlenmenin butlanını dava etme hakkı mirasçılara geçmez. Ancak, mirasçılar açılmış olan davayı sürdürebilirler. Dava sonucunda evlenme sırasında iyiniyetli olmadığı anlaşılan sağ kalan eş, yasal mirasçı olamayacağı gibi, daha önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendisine sağlanan hakları da kaybeder.

İptal Kararının Çocuklar Yönünden Sonuçları

- **Madde 157-** Mahkemece butlanına karar verilen bir evlilikten doğan çocuklar, ana ve baba iyiniyetli olmasalar bile evlilik içinde doğmuş sayılırlar.

  Çocuklar ile ana ve baba arasındaki ilişkilere boşanmaya ilişkin hükümler uygulanır.

Evliliğin Genel Hükümleri

Kişisel Sonuçlara İlişkin Hükümler

Mali Sonuçlara İlişkin Hükümler

Evlilik Birliğinin Korunmasına İlişkin Hükümler

Eşlerin Hak ve Yükümlülükleri

- **Madde 185- Evlenmeyle eşler arasında evlilik birliği kurulmuş olur.**

  Eşler, bu birliğin mutluluğunu elbirliğiyle sağlamak ve çocukların bakımına, eğitim ve gözetimine beraberce özen göstermekle yükümlüdürler.

  Eşler birlikte yaşamak, birbirine sadık kalmak ve yardımcı olmak zorundadırlar.

Eşlerin Hak ve Yükümlülükleri

A- Eşlerin Yükümlülükleri

- Birliğin Mutluluğunu Sağlama Yükümü (MK m. 185/II)
- Sadakat Yükümü (MK m. 185/III)
- Yardım ve dayanışma Yükümlülüğü (185/III)
- Çocukların Bakım –Eğitim ve Gözetimine Özen Gösterme Yükümlülüğü (MK m. 185/II)
- Birlikte Yaşama Yükümlülüğü (185/III)
- Evlilik Birliğinin Giderlerine Katılma Yükümlülüğü

B- EŞLERİN HAKLARI

- Ortak Konutu Seçme Hakkı
- Evlilik Birliğini Yönetme Hakkı
- Evlilik Birliğini Temsil Yetkisi (MK m. 188 vd.)
- Eşlerin İş ve Meslek Seçme Hakkı (MK m. 192)

Konutun Seçimi, Birliği Yönetmek ve Giderlere Katılmak

MADDE 186

- Eşler oturacakları konutu birlikte seçerler.
- Birliği eşler beraberce yönetirler.
- Eşler birliğin giderlerine güçleri oranında emek ve malvarlıkları ile katılırlar.

Eşlerin Meslek ve İşi

MADDE 192

- Eşlerden her biri, meslek veya iş seçiminde diğerinin iznini almak zorunda değildir. Ancak, meslek ve iş seçiminde ve bunların yürütülmesinde evlilik birliğinin huzur ve yararı göz önünde tutulur.

Kadının Soyadı

MADDE 187

- Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuruyla kocasının soyadı önünde önceki soyadını da kullanabilir. Daha önce iki soyadı kullanan kadın, bu haktan sadece bir soyadı için yararlanabilir.

Evlilik Birliğinin Temsili

MADDE 188

- Eşlerden her biri, ortak yaşamın devamı süresince ailenin sürekli ihtiyaçları için evlilik birliğini temsil eder.

Ailenin diğer ihtiyaçları için eşlerden biri, birliği ancak aşağıdaki hâllerde temsil edebilir:

1. Diğer eş veya haklı sebeplerle hâkim tarafından yetkili kılınmışsa,

2. Birliğin yararı bakımından gecikmede sakınca bulunur ve diğer eşin hastalığı, başka bir yerde olması veya benzeri sebeplerle rızası alınamazsa.

Yapılan İşlemlerden Sorumluluk

MADDE 189

- Birliği temsil yetkisinin kullanıldığı hâllerde, eşler üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumlu olurlar.

Eşlerden her biri, birliği temsil yetkisi bulunmaksızın yaptığı işlemlerden kişisel olarak sorumludur. Ancak, temsil yetkisinin üçüncü kişilerce anlaşılamayacak şekilde aşılması hâlinde eşler müteselsilen sorumludurlar.

Evlilik Birliğinin Temsili

- Kavram
- Konusu
  - Ailenin sürekli (olağan) ihtiyaçları için temsil
  - Ailenin diğer (olağanüstü) ihtiyaçları için temsil
- Eşlerin sorumluluğu (m. 189)
  - Müteselsil sorumluluk
  - Kişisel sorumluluk
- Temsil yetkisinin kaldırılması ve sınırlanması (m. 190)
- Temsil yetkisinin geri verilmesi (m. 191)

Eşlerin Hukuki İşlemleri

Eşlerin hukuki işlemleri (TMK. m. 193 vd.):

- Eşlerin serbestliği ilkesi (TMK. m. 193)
- İstisnaları:
  - Aile konutu ile ilgili işlemler (TMK. m. 194)
  - Tasarruf yetkisinin sınırlanması (TMK. m. 199)

Eşlerin Serbestisi İlkesi

- **MADDE 193.-** Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, eşlerden her biri diğeri ve üçüncü kişilerle her türlü hukukî işlemi yapabilir.

İstisna: Aile Konutu

- **MADDE 194.-** Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz.

  Rızayı sağlayamayan veya haklı bir sebep olmadan kendisine rıza verilmeyen eş, hâkimin müdahalesini isteyebilir.

  Aile konutu olarak özgülenen taşınmaz malın maliki olmayan eş, tapu kütüğüne konutla ilgili gerekli şerhin verilmesini isteyebilir.

  Aile konutu eşlerden biri tarafından kira ile sağlanmışsa, sözleşmenin tarafı olmayan eş, kiralayana yapacağı bildirimle sözleşmenin tarafı hâline gelir ve bildirimde bulunan eş diğeri ile müteselsilen sorumlu olur.

İstisna: Tasarruf Yetkisinin Mahkeme Kararıyla Sınırlanması

- **MADDE 199.-** Ailenin ekonomik varlığının korunması veya evlilik birliğinden doğan malî bir yükümlülüğün yerine getirilmesi gerektirdiği ölçüde, eşlerden birinin istemi üzerine hâkim, belirleyeceği malvarlığı değerleriyle ilgili tasarrufların ancak onun rızasıyla yapılabileceğine karar verebilir.

  Hâkim bu durumda gerekli önlemleri alır.

  Hâkim, eşlerden birinin taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisini kaldırırsa, re'sen durumun tapu kütüğüne şerhedilmesine karar verir.

Evlilik Birliğinin Korunması

Giriş

- **Anayasa md 41**; *"Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar"*

- **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi md 8**; *" Herkes özel yaşam ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir."*

Evlilik Birliğinin Korunmasına Dair Düzenlemeler

- **4721 sayılı Türk Medeni Kanunu**
- **6284 SAYILI "AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN"**

  (4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'u Yürürlükten Kaldırıp Onun Yerini Almıştır)

4721 SAYILI MEDENİ KANUNDA ÖNGÖRÜLMÜŞ OLAN HÜKÜMLER

Evlilik Birliğinin Korunmasına İlişkin Genel Düzenleme

- **M.K. md.195/I :**

“Evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya evlilik birliğine ilişkin önemli bir konuda uyuşmazlığa düşülmesi hâlinde, eşler ayrı ayrı veya birlikte hâkimin müdahalesini isteyebilirler.”

Koşullar

1. Evlilik birliğinden doğan yükümlülüklere aykırı davranılması,
2. Eşler arasında evlilik birliğini ilgilendiren önemli bir konuda anlaşmazlık çıkması,
3. Eşlerin ayrı ayrı ya da birlikte talebi

Genel Koruma Tedbiri

- **MK md 195/2;**

“Hâkim, eşleri yükümlülükleri konusunda uyarır; onları uzlaştırmaya çalışır ve eşlerin ortak rızası ile uzman kişilerin yardımını isteyebilir”

MK.md.195/2 ‘e Göre Alınabilecek Tedbirler

- **Uyarıda Bulunma:**
- **Uzlaştırma:**
- **Uzman Yardımı İsteme**: Hakim *her iki eşin ortak rızasını alarak* uzman kişilerden yardım talep edebilir. Ortak rızanın sağlanmasıyla hakim, eşleri psikolog, psikiyatr, doktor, sosyolog gibi uzman kişilerin yardımıyla uzlaştırmaya çalışır.

Hakimin Alabileceği Diğer Tedbirler

1. Eşlerin Evlilik Birliğine Yapacakları Katkının Belirlenmesi (MK md.196)
2. Birlikte Yaşama Ara Verilmesi (MK md. 197)
3. Borçlulara Yönelik Tedbirler (MK md. 198)
4. Eşlerden Birinin Tasarruf Yetkisinin Kısıtlanması (MK md. 199)

2- Eşlerin Evlilik Birliğinin Giderlerine Yapacakları Katkının Belirlenmesi (Eşler Birlikte Yaşarken)

- ***<u>Madde 196 ;</u>***

  “ Eşlerden birinin istemi üzerine hâkim, ailenin geçimi için her birinin yapacağı parasal katkıyı belirler.

  Eşin ev işlerini görmesi, çocuklara bakması, diğer eşin işinde karşılıksız çalışması, katkı miktarının belirlenmesinde dikkate alınır.

  Bu katkılar, geçmiş bir yıl ve gelecek yıllar için istenebilir.”

- Kanun koyucu, katkının belirlenmesini eşlere bırakmıştır ancak katkı belirlenirken eşler arasında doğabilecek uyuşmazlıkları ortadan kaldırmak üzere MK m. 196’da eşlerin evlilik birliğine yapacakları katkının hakim tarafından belirlenmesini talep etme hakkı düzenlenmiştir .

- MK md. 196’ya göre katkının belirlenmesi ancak ortak yaşamın devamı sırasında talep edilebilir. Ortak yaşama ara verilmesi halinde MK md. 197 /I – III fıkraları uygulanır.

3- Birlikte Yaşama Ara Verilmesi

- **Madde 197 ;**

"Eşlerden biri, ortak hayat sebebiyle kişiliği, ekonomik güvenliği veya ailenin huzuru ciddî biçimde tehlikeye düştüğü sürece ayrı yaşama hakkına sahiptir.

Birlikte yaşamaya ara verilmesi haklı bir sebebe dayanıyorsa hâkim, eşlerden birinin istemi üzerine birinin diğerine yapacağı parasal katkıya, konut ve ev eşyasından yararlanmaya ve eşlerin mallarının yönetimine ilişkin önlemleri alır.

Eşlerden biri, haklı bir sebep olmaksızın diğerinin birlikte yaşamaktan kaçınması veya ortak hayatın başka bir sebeple olanaksız hâle gelmesi üzerine de yukarıdaki istemlerde bulunabilir.

Eşlerin ergin olmayan çocukları varsa hâkim, ana ve baba ile çocuklar arasındaki ilişkileri düzenleyen hükümlere göre gereken önlemleri alır."

Birlikte Yaşama Ara Verilmesi İçin Seçimlik Şartlar

- ***Birlikte Yaşama Ara Verilmesi Haklı Bir Sebebe Dayanmalıdır:***

  a) Kişiliğin Tehlikeye Düşmesi:

  b) Ekonomik Güvenliğin Tehlikeye Düşmesi:

  c) Ailenin Huzurunun Tehlikeye Düşmesi:

- ***Eşlerden Biri Haklı Sebep Olmaksızın Ortak Hayatı Terk Etmiş Olmalıdır***

- ***Ortak Yaşamın Sürdürülmesi Olanaksız Hale Gelmiş Olmalıdır.***

Hakimin Alabileceği Tedbirler

- Parasal Katkının Belirlenmesi
- Konut ve Ev Eşyasından Yararlanma
- Eşlerin Mal Varlıklarına İlişkin Tedbirler
- Çocuklara İlişkin Tedbirler

4 – Borçlulara Emir Verilmesi

- ***Madde 198 ;***

"Eşlerden biri, birliğin giderlerine katılma yükümlülüğünü yerine getirmezse, hâkim onun borçlularına, ödemeyi tamamen veya kısmen diğer eşe yapmalarını emredebilir."

Şartları

1. Eş, Evlilik Birliği Giderlerine Katılma Yükümlülüğünü Yerine Getirilmiyor Olmalıdır.
2. Evlilik Birliği Giderlerine Katılma Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen Eş, Üçüncü Kişilerden Alacaklı Olmalıdır:

Eşlerden Birinin Tasarruf Yetkisinin Sınırlandırılması

Madde 199;

- Ailenin ekonomik varlığının korunması veya evlilik birliğinden doğan malî bir yükümlülüğün yerine getirilmesi gerektirdiği ölçüde, eşlerden birinin istemi üzerine hâkim, belirleyeceği malvarlığı değerleriyle ilgili tasarrufların ancak onun rızasıyla yapılabileceğine karar verebilir.
- Hâkim bu durumda gerekli önlemleri alır.
- Hâkim, eşlerden birinin taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisini kaldırırsa, re'sen durumun tapu kütüğüne şerhedilmesine karar verir.

Tasarruf Yetkisi ile Birlikte Alınacak Tedbirler:

- Hakim tasarruf yetkisine dair sınırlama kararı verdikten sonra ayrıca gerekli tedbirleri de almalıdır.

Örneğin; tedbir konusu değerli bir taşınır ise bunun yedd-i emine teslimi ya da bankadaki hesap konu ise bloke edilmesi için bankaya bildirilmesi, motorlu aracın trafik siciline kaydı gibi.

- Eğer tedbir konusu bir taşınmaz ise, hakim re'sen tapu kütüğüne şerh verilmesine karar verir ve tapu sicil müdürlüğüne bildirir.

Sınırlamanın Üçüncü Kişilere Etkisi ve Sonuçları

- Hakimin belirli mal varlığı değerleri üzerinden tasarruf yetkisini sınırladığı eş, artık bu mallar üzerindeki tasarruf yetkisini diğer eşinin rızası ile kullanır.

- Taşınmazlara ilişkin tasarruf yetkisinin sınırlandırılması durumunda tapu siciline şerh edilme dönemine kadar yapılan iyi niyetli tasarruf işlemleri korunur.

- Taşınırlar bakımından ise, üçüncü kişilerin kazanımlarına ilişkin tedbirler alınmamış ya da alınan tedbirler fiilen uygulanmıyorsa iyi niyetli işlemler korunur.

Evlilik Birliğinin Korunmasına Yönelik Tedbirlerin Değiştirilmesi ya da Kaldırılması

Madde 200 :

- Koşullar değiştiğinde hâkim, eşlerden birinin istemi üzerine kararında gerekli değişikliği yapar veya sebebi sona ermişse alınan önlemi kaldırır.

AİLENİN KORUNMASI HAKKINDA KANUNDA ÖNGÖRÜLEN ÖNLEMLER

1-KUSURLU EŞİN UYARILMASI

- ŞİDDET UYGULANMAMASI
- KORKUYA YÖNELİK DAVRANIŞLARDA BULUNMAMASI
- DİĞER AİLE BİREYLERİNE AİT EŞYALARA ZARAR VERMEMESİ, ONLARIİLETİŞİM ARAÇLARIYLA RAHATSIZ ETMEMESİ
- KUSURLU EŞTEN SİLAH VE BENZERİ ARAÇLARINI KOLLUK KUVVETİNE TESLİM ETMESİNİN İSTENMESİ
- EVE SARHOŞ GELMEMESİ EVDE İÇKİ UYUŞTURUCU KULLANMAMASI

2-KUSURLU EŞİN MÜŞTEREK EVDEN UZAKLAŞTIRILMASI

3- BENZER TEDBİRLER

4- UYULMAMASI HALİNDE CEZAİ YAPTIRIMLAR

Evlilik Birliğinin Korunmasına Yönelik Tedbiri Almaya Görevli ve Yetkili Mahkeme

- **Görevli Mahkeme:**

  4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunun (AileMK) 4. maddesine göre aile *hukukundan doğan (vesayet hariç) tüm davalar ve işlerde* aile mahkemesi görevlidir.

Evlilik Birliğinin Korunmasına Yönelik Tedbiri Almaya Görevli ve Yetkili Mahkeme

- **Yetkili Mahkeme:**

Madde 201;

Evlilik birliğinin korunmasına yönelik önlemler konusunda yetkili mahkeme eşlerden herhangi birinin yerleşim yeri mahkemesidir.

Eşlerin yerleşim yerleri farklı ve her ikisi de önlem alınması isteminde bulunmuş ise, yetkili mahkeme ilk istemde bulunanın yerleşim yeri mahkemesidir.

Önlemlerin değiştirilmesi, tamamlanması veya kaldırılması konusunda yetkili mahkeme, önlem kararını veren mahkemedir. Ancak, her iki eşin de yerleşim yeri değişmişse, yetkili mahkeme eşlerden herhangi birinin yeni yerleşim yeri mahkemesidir.”

Evliliğin sona ermesi

- Eşlerden birinin ölümü (miras hakkı, iddet müddeti, vatandaşlık, vs.)
- Eşlerden birinin gaipliği
  - Gaiplik kavramı (m. 32)
  - Eşin gaipliğine karar verilmesi (m. 131)
- Eşlerden birinin cinsiyet değiştirmesi (m. 40)

Boşanma

- Boşanmanın dayandığı ilkeler:
  - Kusur ilkesi
  - İrade ilkesi (anlaşmalı boşanma)
  - Temelden sarsılma ilkesi
  - Elverişsizlik ilkesi
  - Eylemli ayrılık ilkesi
  - Medeni Kanunun benimsediği ilkeler (Karma sistem)

Boşanma Sebepleri

Özel Boşanma Sebepleri

- Zina (m. 161)
- Hayata kast, Pek kötü veya onur kırıcı davranış (m. 162)
- Suç işleme veya Haysiyetsiz hayat sürme (m. 163)
- Terk (m. 164)
- Akıl hastalığı (m. 165)

Zina

- **MADDE 161.-** Eşlerden biri zina ederse, diğer eş boşanma davası açabilir.

  Davaya hakkı olan eşin boşanma sebebini öğrenmesinden başlayarak altı ay ve her hâlde zina eyleminin üzerinden beş yıl geçmekle dava hakkı düşer.

  Affeden tarafın dava hakkı yoktur.

Zina

- Zinanın Şartları:
  - ✓Evlilik ilişkisinin bulunması
  - ✓Başkasıyla cinsel ilişkide bulunma
  - ✓Zina edenin kusurlu olması
- İspatı
- Dava hakkının düşmesi
  - ✓Zina yapan eşin affedilmesi
  - ✓Sürelerin geçmiş olması (6 ay-5yıl)
  - o Mutlak boşanma sebebi
  - o Kusura Dayalı Boşanma Sebebi

Hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış

MADDE 162

Eşlerden her biri diğeri tarafından hayatına kastedilmesi veya kendisine pek kötü davranılması ya da ağır derecede onur kırıcı bir davranışta bulunulması sebebiyle boşanma davası açabilir.

Davaya hakkı olan eşin boşanma sebebini öğrenmesinden başlayarak altı ay ve her hâlde bu sebebin doğumunun üzerinden beş yıl geçmekle dava hakkı düşer.

Affeden tarafın dava hakkı yoktur.

Hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış

- Hayata kast
- Pek kötü davranış
- Onur kırıcı davranış

Dava hakkının düşmesi

- ✓Eşin affedilmesi
- ✓Hak Düşürücü Sürelerin geçmiş olması (6 ay-5 yıl)
  - Mutlak boşanma sebebi
  - Kusura Dayalı Boşanma Sebebi

Suç işleme veya haysiyetsiz yaşam sürme

MADDE 163

Eşlerden biri küçük düşürücü bir suç işler veya haysiyetsiz bir hayat sürer ve bu sebeplerden ötürü onunla birlikte yaşaması diğer eşten beklenemezse, bu eş her zaman boşanma davası açabilir.

- Nisbi boşanma sebebi
- Kusura Dayalı Boşanma Sebebi

Terk

MADDE 164/f.I

Eşlerden biri, evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemek maksadıyla diğerini terk ettiği veya haklı bir sebep olmadan ortak konuta dönmediği takdirde ayrılık, en az altı ay sürmüş ve bu durum devam etmekte ve istem üzerine hâkim tarafından yapılan ihtar sonuçsuz kalmış ise; terk edilen eş, boşanma davası açabilir. Diğerini ortak konutu terk etmeye zorlayan veya haklı bir sebep olmaksızın ortak konuta dönmesini engelleyen eş de terk etmiş sayılır.

Terk

MADDE 164/f.II

Davaya hakkı olan eşin istemi üzerine hâkim, esası incelemeden yapacağı ihtarda terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmesi gerektiği ve dönmemesi hâlinde doğacak sonuçlar hakkında uyarıda bulunur. Bu ihtar gerektiğinde ilân yoluyla yapılır. Ancak, boşanma davası açmak için belirli sürenin dördüncü ayı bitmedikçe ihtar isteminde bulunulamaz ve ihtardan sonra iki ay geçmedikçe dava açılamaz.

Terk

Şartları:

- ✓Ortak hayata son verme
- ✓Evlilik birliğinden doğan yükümlülükleri yerine getirmeme maksadı bulunması
- ✓Ayrı yaşamanın en az altı ay devam etmiş olması
- ✓Terkeden eşe ihtarda bulunulması

- o Mutlak boşanma sebebi
- o Kusura Dayalı Boşanma Sebebi

Akıl Hastalığı

MADDE 165

- Eşlerden biri akıl hastası olup da bu yüzden ortak hayat diğer eş için çekilmez hâle gelirse, hastalığın geçmesine olanak bulunmadığı resmî sağlık kurulu raporuyla tespit edilmek koşuluyla bu eş boşanma davası açabilir.

Akıl Hastalığı

Akıl Hastalığına Dayalı Boşanma Sebebinin Şartları:

✓Eşlerden birinin akıl hastası olması

✓Hastalığın iyileşmesinin imkansız olduğunun resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilmiş olması

✓Ortak hayatın diğer eş için çekilmez hale gelmiş olması

- Nisbi boşanma sebebi
- Kusura Dayalı <u>Olmayan</u> Boşanma Sebebi

Genel Boşanma Sebebi (Sebepleri)

MADDE 166. f.I- f.II

Evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olursa, eşlerden her biri boşanma davası açabilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen hâllerde, davacının kusuru daha ağır ise, davalının açılan davaya itiraz hakkı vardır. Bununla beraber bu itiraz, hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise ve evlilik birliğinin devamında davalı ve çocuklar bakımından korunmaya değer bir yarar kalmamışsa boşanmaya karar verilebilir.

Genel Boşanma Sebebi: Evlilik birliğinin sarsılması (Dar Anlamda)

Şartları

- ✓ Evlilik birliğinin temelden sarsılmış olması
- ✓ Ortak hayatın çekilmez hale gelmiş olması

- Nisbi boşanma sebebi
- Kusura Dayalı Olmayan Boşanma Sebebi; ancak Davacının daha ağır kusurlu olması durumunda Davalı İtiraz edebiliyor.

Genel Boşanma Sebebi: Anlaşmalı Boşanma

MADDE 166. f.III

Evlilik en az bir yıl sürmüş ise, eşlerin birlikte başvurması ya da bir eşin diğerinin davasını kabul etmesi hâlinde, evlilik birliği temelinden sarsılmış sayılır. Bu hâlde boşanma kararı verilebilmesi için, hâkimin tarafları bizzat dinleyerek iradelerinin serbestçe açıklandığına kanaat getirmesi ve boşanmanın malî sonuçları ile çocukların durumu hususunda taraflarca kabul edilecek düzenlemeyi uygun bulması şarttır. Hâkim, tarafların ve çocukların menfaatlerini göz önünde tutarak bu anlaşmada gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir. Bu değişikliklerin taraflarca da kabulü hâlinde boşanmaya hükmolunur. Bu hâlde tarafların ikrarlarının hâkimi bağlamayacağı hükmü uygulanmaz.

Anlaşmalı Boşanma

Koşulları:

✓Eşlerin anlaşması

✓Evliliğin en az bir yıl sürmüş olması

✓Eşler birlikte boşanma davası açmalı ya da biri diğerinin davasını kabul etmeli

✓Hakimin tarafları bizzat dinlemesi

✓Hakimin tarafların boşanmanın mali sonuçları ve çocuklar ile ilgili düzenlemeleri uygun bulması

- Mutlak boşanma sebebi
- Kusura Dayalı <u>Olmayan</u> Boşanma Sebebi

Genel Boşanma Sebebi: Ortak Hayatın Yeniden Kurulamaması

MADDE 166. f.IV

Boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış bulunan davanın reddine karar verilmesi ve bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak üç yıl geçmesi hâlinde, her ne sebeple olursa olsun ortak hayat yeniden kurulamamışsa evlilik birliği temelden sarsılmış sayılır ve eşlerden birinin istemi üzerine boşanmaya karar verilir.

Ortak hayatın yeniden kurulamaması

Koşulları:

- ✓ Daha önce herhangi bir sebeple açılan boşanma davasının reddedilmiş olması
- ✓ Ret kararının kesinleşmesinden sonra üç yılın geçmesi
- ✓ Ortak hayatın yeniden kurulamamış olması
- ✓ Eşlerden birinin yeni bir dava açması

- Mutlak boşanma sebebi
- Kusura Dayalı <u>Olmayan</u> Boşanma Sebebi

Boşanma Davasının Konusu

Boşanma veya Ayrılık

- Ayrılık
  - Boşanma-ayrılık ilişkisi
  - Ayrılığın hukuki sonuçları
  - Ayrılığın sona ermesi

Boşanma Davası

- Taraflar ve dava ehliyeti
- Yetki (m. 168)
- Yargılama usulü (m. 184)
  - ✓ Hakimin vicdanen kanaat getirmesi
  - ✓ Yemin önerilememesi
  - ✓ İkrarın hakimi bağlamaması
  - ✓ Kanıtların serbestçe takdiri
  - ✓ Boşanmanın fer'i sonuçlarına ilişkin anlaşmaların onaylanması
  - ✓ Taraflardan birini istemi üzerine duruşmanın gizli yapılabilmesi

Geçici önlemler (m.169)

- Eşlerin barınması
- Eşlerin bakımı ve geçimi (tedbir nafakası)
- Çocukların bakımı ve korunması (iştirak nafakası)
- Eşlerin mallarının yönetimine ilişkin önlemler
- Diğer önlemler

Boşanmanın Sonuçları

Eşler Yönünden

Çocuklar Yönünden

Boşanmanın Eşler Yönünden Sonuçları

Asli Sonuç

Yan Sonuçlar

1. Kişisel Sonuçlar
2. Mali (Parasal) Sonuçlar

Boşanmanın Yan Sonuçları

Kişisel Sonuçlar

1. Kişisel Durum
2. Kadının Soyadı

Mali (Parasal) Sonuçlar

1. Tazminat ve Nafaka
2. Mal Rejiminin Tasfiyesi
3. Mirasçılık

Boşanmanın Hukuki Sonuçları

Boşanmanın eşlerle ilgili sonuçları

- Kişisel sonuçlar
  - ✓ Evlilik birliğinin sona ermesi
  - ✓ Yeniden evlenme imkanının doğması
  - ✓ Kişisel durumların değişmesi veya korunması
  - ✓ Kadın hakkında bekleme süresi (iddet müddeti)
  - ✓ Zamanaşımının işlemeye başlaması
  - ✓ Mirasçılık sıfatının kaybedilmesi

Boşanmanın Hukuki Sonuçları

Boşanmanın eşlerle ilgili sonuçları

- Mali sonuçlar
  - ✓ Ölüme bağlı tasarrufların hükümsüz hale gelmesi
  - ✓ Mal rejiminin tasfiyesi
  - ✓ Maddi tazminat
  - ✓ Manevi tazminat
  - ✓ Yoksulluk nafakası
  - ✓ Tazminatların ve nafakanın ödenme şekli

Maddi tazminat (m. 174)

- Şartları:
  - ✓Talep
  - ✓Kendisinden tazminat talep edilen tarafın kusurlu olması
  - ✓Tazminat isteyenin kusursuz ya da daha az kusurlu olması
  - ✓Tazminat isteyenin mevcut veya beklenen bir menfaatinin boşanma yüzünden zedelenmiş olması
- Miktarı ve şekli

Manevi tazminat (m. 174)

- Şartları:
  - ✓Talep
  - ✓Kendisinden tazminat talep edilen tarafın kusurlu olması
  - ✓Tazminat isteyenin kusursuz ya da daha az kusurlu olması
  - ✓Davacının kişilik hakkının zedelenmiş olması
- Miktarı ve şekli

Yoksulluk Nafakası (m. 175)

Şartları:

- ✓ Talep
- ✓ Kendisinden nafaka istenen tarafın KUSURU aranmaz
- ✓ Talepte bulunan tarafın kusurunun daha ağır olmaması
- ✓ Boşanma yüzünden yoksulluğa düşme tehlikesi
- ✓ Nafakanın davalı eşin mali gücüyle orantılı olması

Boşanma Kararı

- Tazminat ve nafakanın ödeme biçimi (m. 176)
  - ✓ Maddi tazminat ve yoksulluk nafakası → toptan veya irat
  - ✓ Manevi tazminat → irat şeklinde ödenmesine karar verilemez.
- Boşanmadan sonra açılacak nafaka davalarında yetki (m. 177)
  - ✓ Nafaka alacaklısının yerleşim yeri mahkemesi
- Zamanaşımı (m. 178):
  - ✓ Boşanma hükmünün kesinleşmesinden itibaren bir yıl

Boşanmanın Çocuklarla İlgili Sonuçları

- Çocukların velayeti
- Çocuklar ile kişisel ilişkiler
- Çocukların bakımı (iştirak nafakası)
- Çocuklar ile ilgili önlemlerin değiştirilmesi

EŞLER ARASINDAKİ MAL REJİMİ

- MAL REJİMİ MALLAR DOLAYISIYLA EŞLER ARASINDA, EŞLERLE ÜÇÜNCÜ KİŞİLER ARASINDA ORTAYA ÇIKAN İLİŞKİLERİ DÜZENLER.
- EVLENMEDEN ÖNCE YAZILI BAŞVURU (KÜÇÜK VE KISITLILAR İÇİN YASAL TEMSİLCİNİN RIZASI)
- EVLENMEDEN SONRA NOTER ONAYI YA DA DÜZENLEME BİÇİMİNDE
- SEÇİLMEMİŞSE YASAL MAL REJİMİ

MAL REJİMİ TÜRLERİ

1-EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ

2-MAL AYRILIĞI REJİMİ

3-PAYLAŞMALI MAL AYRILIĞI REJİMİ

4-MAL ORTAKLIĞI REJİMİ

EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ

- EDİNİLMİŞ MALLAR
  - HER EŞİN EVLİLİĞİN DEVAMI SÜRESİNCE KARŞILIĞINI VEREREK ELDE ETTİĞİ MALLAR
    - EŞİN ÇALIŞMASI KARŞILIĞI ELDE ETTİKLERİ (bir mesleğin yürütülmesi ya da işletmenin faaliyeti sebebiyle elde ettiği gelirler (aksine anlaşma yapılabilir)
    - SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARININ ÖDEMELERİ
    - ÇALIŞMA GÜCÜNÜN KAYBI NEDENİYLE ÖDENEN TAZMİNATLAR
    - EDİNİLMİŞ MALLAR YERİNE GEÇEN DEĞERLER (AKSİNE ANLAŞMA YAPILABİLİR)

EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ

- KİŞİSEL MALLAR
  - EŞLERDEN YALNIZ BİRİNİN KİŞİSEL KULLANIMINA ÖZGÜ MALLAR
  - MAL REJİMİ ÖNCESİ EŞLERDEN BİRİNE AİT MALLAR
  - EŞLERDEN BİRİSİNİN KARŞILIKSIZ KAZANMA YOLUYLA ELDE ETTİĞİ MALLAR
  - MANEVİ TAZMİNAT ALACAKLARI
  - KİŞİSEL MALLAR YERİNE GEÇEN DEĞERLER

Mal Ayrılığı Rejimi

Eşlerin Hakları

- Mülkiyet bakımından (m. 242, m. 245)
- Yönetim bakımından (m. 242, m. 245)
- Yararlanma bakımından (m. 242)
- Tasarruf bakımından
  - Kural: (m. 242)
  - İstisna (Yasal sınırlar): Aile konutu (m. 194/I), tasarruf yetkisinin sınırlanması (m. 199)

Mal Ayrılığı Rejimi

Eşlerin sorumluluğu (m. 243→m.246)

- ✓ Kural: Her eş kendi borçlarından bütün malvarlığı ile sorumludur.
- ✓ Evlilik birliğini temsil yetkisinin kullanıldığı hallerde üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumludurlar.
- ✓ Temsil yetkisi yoksa, her bir eş, bu işlemden doğan borçlardan kişisel olarak sorumludur (m. 189).

Mal Ayrılığı Rejimi

Rejimin sona ermesi ve tasfiyesi

- Sona erme (m. 247)
- Tasfiye
  - ✓ Her eş kendi malını alır.
  - ✓ Diğer eşin zilyetliğinde bulunan mallar iade edilir.
  - ✓ Paylı mallar: Üstün yararı olduğunu ispat eden eş, eşine payının ödeme günündeki karşılığını vermek suretiyle paylı mülkiyetteki malın kendisine verilmesini isteyebilir (m. 248/II)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Eşlerin Hakları

- Mülkiyet bakımından
  - Paylaştırma konusu mallar: mülkiyeti kime ait olursa olsun ½ paylaşılacak mallar
  - Paylaştırma dışı kalan mallar
  - Paylı mallar: Her iki eşin paylı mülkiyetinde sayılan mallar (m. 245/I)
- Yönetim, Yararlanma, Tasarruf bakımından (m. 244)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Eşlerin sorumluluğu (m.246)

- ✓ Kural: Her eş kendi borçlarından bütün malvarlığı ile sorumludur.
- ✓ Evlilik birliğini temsil yetkisinin kullanıldığı hallerde üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumludurlar.
- ✓ Temsil yetkisi yoksa, her bir eş, bu işlemden doğan borçlardan kişisel olarak sorumludur (m. 189)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Rejimin Sona Ermesi ve Tasfiye

- Sona erme (m. 247)
- Tasfiye
  - Malların geri alınması (m. 248/I)
  - Paylı malın özgülenmesi: Üstün yararı olduğunu ispat eden eş, eşine payının ödeme günündeki karşılığını vermek suretiyle paylı mülkiyetteki malın kendisine verilmesini isteyebilir (m. 248/II).

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Rejimin Sona Ermesi ve Tasfiye

Katkıdan doğan hak (m. 249):

Eşlerden biri diğerine ait olup, paylaştırma dışı kalan bir malın edinilmesine, iyileştirilmesine veya korunmasına hiç ya da uygun bir karşılık almaksızın katkıda bulunmuşsa; mal rejiminin sona ermesi halinde, katkısı oranında hakkaniyete uygun bir bedel ödenmesini isteyebilir. (karş. m. 227)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Rejimin Sona Ermesi ve Tasfiye

- Paylaştırma (m. 250 vd.)
  - Paylaştırma konusu mallar
    - ✓ Ailenin ortak kullanım ve yararlanmasına özgülenmiş mallar
    - ✓ Ailenin ekonomik geleceğini güvence altına almaya yönelik yatırımlar
    - ✓ Bunların yerine geçen değerler
  - Paylaştırma dışı kalan mallar
    - ✓ Manevi tazminat alacakları
    - ✓ Miras yolu ile edinilen mallar
    - ✓ Sağlararası ve ölüme bağlı tasarruflarla edinilen mallar
  - Paylaşmaya aykırı davranışlar (m. 251)
  - Paylaştırma isteminin reddi (m. 252)
  - Paylaştırma yöntemi (m. 253)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi

Rejimin Sona Ermesi ve Tasfiye

- Aile konutu ve ev eşyası
  - ✓ İptal veya boşanma halinde (m. 254)
  - ✓ Ölüm halinde (m. 255)

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi
İptal veya boşanma halinde Aile Konutu ve Ev Eşyası (TMK md. 254)

- Evliliğin iptal veya boşanma kararıyla sona erdirilmesi hâlinde, ailenin ortak kullanımına özgülenmiş ve eşler arasında eşit olarak paylaşma konusu olan konutta kalmaya ve ev eşyasını kullanmaya hangisinin devam edeceği konusunda eşler anlaşabilirler. Konutta kalma hakkını elde eden eş, bu hakkın tapu kütüğüne şerh edilmesini isteyebilir.
- Eşlerin aile konutunda kimin kalmaya ve ev eşyasını kimin kullanmaya devam edeceği konusunda anlaşamamaları hâlinde, hakkaniyet gerektiriyorsa hâkim, olayın özelliklerini, eşlerin ekonomik ve sosyal durumlarını ve varsa çocukların menfaatlerini göz önünde bulundurarak bu hakka hangisinin sahip olacağına iptal veya boşanma kararıyla birlikte re'sen karar verir; bu kararında kalma ve kullanma süresini belirleyerek tapu kütüğüne şerhi için tapu memurluğuna bildirir.
- Hâkim aksine karar vermedikçe hak, belirlenen sürenin bitiminde kendiliğinden sona erer. Ancak, bu süre sona ermeden yararlanan tarafın durumunda değişiklik olması hâlinde, diğer taraf hâkimden, kararın gözden geçirilmesini isteyebilir.
- Eşler konutta kira ile oturuyorlarsa hâkim, gerektiğinde konutta kiracı sıfatı taşımayan eşin kalmasına karar verebilir. Bu durumda, kiralayanın sözleşmeden doğan haklarını güvenceye almak için gerekli düzenleme yapılmasına iptal veya boşanma kararıyla birlikte re'sen karar verilir.

Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi
Ölüm halinde Aile Konutu ve Ev Eşyası (TMK md. 254)

- Eşlerden birinin ölümü hâlinde, paylaşma konusu olan mallar arasında ev eşyası veya eşlerin birlikte yaşadıkları konut varsa; sağ kalan eş, bunlar üzerinde kendisine miras ve paylaşmadan doğan hakkına mahsup edilmek ve yetmezse bir bedel eklenmek suretiyle mülkiyet hakkı tanınmasını isteyebilir.
- Haklı sebeplerin varlığı hâlinde sağ kalan eşin veya ölenin diğer yasal mirasçılardan birinin istemi üzerine, mülkiyet yerine intifa veya oturma hakkı tanınmasına da karar verilebilir.
- Sağ kalan eş, mirasbırakanın birmeslek veya sanat icra ettiği ve altsoyundan birinin aynı meslek veya sanatı icra etmesi için gerekli olan bölümlerde bu hakları kullanamaz. Tarımsal taşınmazlara ilişkin miras hükümleri saklıdır.

Mal Ortaklığı Rejimi

Genel Mal Ortaklığı
(TMK. m. 257)

Sınırlı Mal Ortaklığı

Edinilmiş Mallarda Ortaklık
(TMK. m. 258)

Diğer Mal Ortaklıkları
(TMK. m. 259)

Mal Ortaklığı Rejimi

Ortaklık
malları

Kişisel
Mallar
(m. 260)

Mal Ortaklığı Rejimi

Eşlerin Hakları

- Mülkiyet bakımından
  - Ortaklık malları: Elbirliği mülkiyeti
    - ✓Eşler, ortaklık mallarına bölünmemiş bir bütün olarak sahip olurlar.
    - ✓Hiçbir eş, ortaklık payı üzerinde tek başına tasarruf hakkına sahip değildir.
  - Kişisel mallar: Eşlerden her birinin kendi mülkiyet hakkı vardır.

Mal Ortaklığı Rejimi

- Yönetim bakımından
  - Ortaklık malları
    - ✓ Olağan yönetim (m. 262)
    - ✓ Olağanüstü yönetim (m. 263)
  - Kişisel mallar (m. 267)

Mal Ortaklığı Rejimi

- Yararlanma ve Tasarruf bakımından
  - Ortaklık malları
  - Kişisel mallar

Mal Ortaklığı Rejimi
Eşlerin sorumlulukları

- **Ortaklık borçları (m. 268)**

  Eşlerden her biri, aşağıdaki borçlardan kişisel malları ve ortaklık mallarıyla sorumludur:

  - ✓ 1. Evlilik birliğini temsil veya ortaklık mallarını yönetme yetkisine dayanarak yapılan borçlardan,
  - ✓ 2. Ortaklık mallarını veya ortaklık mallarına giren gelirleri kullanarak bir meslek veya sanatın icra edilmesi nedeniyle yapılan borçlardan,
  - ✓ 3. Diğer eş için de kişisel sorumluluk doğuran borçlardan,
  - ✓ 4. Kişisel mal yanında ortaklık mallarının da sorumlu olacağı hususunda eşlerin üçüncü kişilerle anlaşarak yaptığı borçlardan.

- **Kişisel borçlar (m. 269)**

  Her eş, diğer bütün borçlardan kendi kişisel mallarıyla ve ortaklık mallarının değerinin yarısı kadarıyla sorumlu tutulur.

Mal Ortaklığı Rejimi
Mal Rejiminin Sona Ermesi ve Tasfiyesi (m. 271-281)

Sona ermesi

- Tasfiye
  - Kişisel mala ekleme
  - Denkleştirme
  - Değer artış payı
  - Paylaşma
    - ✓ Ölüm veya başka bir mal rejiminin kabulü halinde
    - ✓ Diğer hallerde
  - Paylaşma usulü
    - ✓ Kişisel mallar
    - ✓ Aile konutu ve ev eşyası

Hısımlık Hukuku

Soybağı (m. 282 vd.)

- Kurulması
  - Çocuk ile ana arasında (doğum, evlat edinme)
  - Çocuk ile baba arasında (evlilik, tanıma, hakim hükmü, evlat edinme)
    - Babalık karinesi (m. 285)
    - Soybağının reddi (m. 286)
    - Tanıma (m. 295)
    - Babalık davası (m. 301)
  - Evlat edinme (m. 305 vd.)

Hısımlık Hukuku

- Soybağının Hükümleri (m. 321 vd.)
  - Velayete bağlı olmayan hısımlık
    - Çocuk ile ana babanın karşılıklı hak ve yükümlülükleri (m. 322)
    - Çocuğun durumu
      - ✓ Soyadı (m. 321)
      - ✓ Vatandaşlık
      - ✓ Mirasçılık
      - ✓ Velayet
    - Çocuk ile kişisel ilişki kurulması (m. 323)
      - ✓ Ana-baba ile
      - ✓ Üçüncü kişiler ile
    - Ana-babanın durumu (m. 327 vd.)
      - ✓ Çocuğun bakım ve eğitimi
      - ✓ Çocuğun bakım ve eğitim giderleri

Hısımlık Hukuku

- Soybağının Hükümleri
  - Velayet (m. 335 vd.)
    - Velayet hakkı
    - Kapsamı (m. 339)
      - Çocuğun şahsı
      - Çocuğun malları (m. 352)
    - Çocuğun korunması (m. 346 vd.)
    - Velayetin kaldırılması (m. 348)

Hısımlık Hukuku

- Aile topluluğu
  - Nafaka yükümlülüğü (m. 364 vd.)
    - Yardım nafakası
    - Yükümlüler
      - Alt soy/üst soy
      - Kardeşler
    - Sıra
    - Şartları

NAFAKA YÜKÜMLÜLERİ

TMK md. 364

- Herkes, yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üstsoyu ve altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür.
- Kardeşlerin nafaka yükümlülükleri, refah içinde bulunmalarına bağlıdır.
- Eş ile ana ve babanın bakım borçlarına ilişkin hükümler saklıdır.

NAFAKA - DAVA HAKKI

- Nafaka davası, mirasçılıktaki sıra göz önünde tutularak açılır.
- Dava, davacının geçinmesi için gerekli ve karşı tarafın malî gücüne uygun bir yardım isteminden ibarettir.
- Nafakanın, yükümlülerin bir veya bir kaçından istenmesi hakkaniyete aykırıysa hâkim, onların nafaka yükümlülüğünü azaltabilir veya kaldırabilir.
- Dava, nafaka alacaklısına bakmakta olan resmî veya kamuya yararlı kurumlar tarafından da açılabilir.
- Hâkim, istem hâlinde, irat biçiminde ödenmesine karar verilen nafakanın gelecek yıllarda tarafların sosyal ve ekonomik durumlarına göre ne miktarda ödeneceğini karara bağlayabilir.
- Yetkili mahkeme, taraflardan birinin yerleşim yeri mahkemesidir.
- Korunmaya muhtaç kişilerin bakımı, bununla yükümlü kurumlar tarafından sağlanır. Bu kurumlar, yaptıkları masrafları nafaka yükümlüsü hısımlardan isteyebilirler.

Hısımlık Hukuku

- **Ev düzeni (m. 367)**
  - Ev başkanı (m. 367-369)
  - Altsoyun denkleştirme alacağı (m. 370-371)

EV DÜZENİ

- Aile hâlinde yaşayan birden çok kimsenin oluşturduğu topluluğun kanuna, sözleşmeye veya örfe göre belirlenen bir ev başkanı varsa, evi yönetme yetkisi ona ait olur.
- Evi yönetme yetkisi, kan veya kayın hısımlığı, işçilik, çıraklık veya benzeri sebeplerle ya da koruma ve gözetme ilişkisi içinde ev halkı olarak bir arada yaşayanların hepsini kapsar.
- Birlikte yaşayan kimseler evin düzenine tâbidir. Bu düzeninkuruluşunda ev halkından her birinin yararı adil biçimde gözetilir.
- Ev halkının her biri, özellikle öğrenimi, eğitimi, dinî inançları, meslek ve sanatı için gerekli özgürlükten yararlanır.
- Ev başkanı, birlikte yaşayanların evdeki eşyasını özenle korumakve güvenlik altında bulundurmakla yükümlüdür.

EV BAŞKANININ SORUMLULUĞU (TMK md. 369)

- Ev başkanı, ev halkından olan küçüğün, kısıtlının, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı bulunan kişinin verdiği zarardan, alışılmış şekilde durum ve koşulların gerektirdiği dikkatle onu gözetim altında bulundurduğunu veya bu dikkat ve özeni gösterseydi dahi zararın meydana gelmesini engelleyemeyeceğini ispat etmedikçe sorumludur.
- Ev başkanı, ev halkından akıl hastalığı veya akıl zayıflığı bulunanların kendilerini ya da başkalarını tehlikeye veya zarara düşürmemeleri için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.
- Zorunluluk hâlinde gerekli önlemlerin alınmasını yetkili makamdan ister.

ALTSOYUN DENKLEŞTİRME ALACAĞI

- Ana ve baba veya büyük ana ve baba ile birlikte yaşayan ve emeklerini ya da gelirlerini aileye özgüleyen ergin altsoylar, buna karşılık uygun bir bedel isteyebilirler.
- Uyuşmazlık hâlinde hâkim, bedelin miktarı, güvence altına alınması ve ödeme şekli hakkında karar verir.
- Altsoy, bu bedeli borçlunun ölümü hâlinde isteyebilir.
- Alacaklı, bu alacağını borçlunun sağlığında, birlikte yaşamanın sona ermesi veya işletmenin el değiştirmesi, borçluya karşı icra takibi yapılması veya onun iflâsı hâllerinde de isteyebilir.
- Bu alacak zamanaşımına uğramaz. Fakat en geç borçlunun terekesinin taksimi anına kadar istenebilir.

Aile Malları

- Aile vakfı (m. 372)
- Aile malları ortaklığı (m. 373)
- Aile yurdu (m. 386)

Vesayet Hukuku

Vesayetin kurulması

- Vesayet türleri
  - Kamu vesayeti
  - Aile vesayeti (özel vesayet)
- Vesayet organları
  - Kamu vesayeti
    - Vesayet daireleri
      - Vesayet makamı (Sulh hukuk mahkemesi)
      - Denetim makamı (Asliye hukuk mahkemesi)
    - Vasi ve kayyım
  - Özel vesayet (Aile vesayeti)
    - Şartları (istem, menfaat, vs.)
    - Aile Meclisi
  - Sona ermesi

Vesayet Hukuku

- Vesayeti gerektiren haller
  - Küçüklük
  - Kısıtlama ve kısıtlama sebepleri
    - ✓ Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı
    - ✓ Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim
    - ✓ Özgürlüğü bağlayıcı ceza
    - ✓ İstek üzerine kısıtlama

- Yargılama usulü ve yetki (ilan, vs.)

Vesayet Hukuku

- Vasinin atanması
  - Vasinin kişiliği
    - ✓ Ehliyet
    - ✓ Engeller
  - İstek ve öncelik hakkı
  - Vasiliği kabul yükümlüğü
    - ✓ İstisnaları

Vesayet Hukuku

- Kayyımlık
  - Türleri
    - ✓ Temsil kayyımlığı
    - ✓ Yönetim kayyımlığı
    - ✓ İsteğe bağlı kayyımlık
  - Atanma usulü ve yetki
  - Sona ermesi

Vesayet Hukuku

- Yasal danışmanlık
  - Türleri
    - Oy danışmanlığı
    - Yönetim danışmanlığı
    - Tam danışmanlık
  - Atanma usulü ve yetki
  - Sona ermesi

Vesayet Hukuku

- Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması
  - Küçükler (m. 446)
  - Kısıtlılar (m. 447)

Vesayet Hukuku

- Vesayetin yürütülmesi
  - Vasinin hakları
    - ✓ Vasilikten kaçınma hakkı
    - ✓ Ücret hakkı
  - Vasinin görevleri
    - Vasiliğe başlama sırasındaki görevleri
      - ✓ Defter tutma
      - ✓ Değerli şeyleri saklama, vs.
    - Devamı sırasındaki görevleri
      - ✓ Özen ve bakım
      - ✓ Malvarlığını yönetme
      - ✓ Temsil
      - ✓ Hesap verme
    - Sona erince görevleri
      - ✓ Rapor ve kesin hesabın verilmesi
      - ✓ Malvarlığının teslimi

Vesayet Hukuku

- Vesayet altındaki kişinin ehliyeti
  - Tam ehliyetsiz (ayırt etme gücü olmayanlar)
  - Sınırlı ehliyetsiz (ayırt etme gücü olanlar)

Vesayet Hukuku

- Vesayet dairelerini görev ve yetkileri
  - ✓ Şikayet ve itirazları incelemek
  - ✓ İzin vermek
  - ✓ Rapor ve hesapları incelemek

Vesayet Hukuku

- Vesayet organlarının sorumluluğu
  - Özen yükümlülüğü
  - Sorumluluğun niteliği (Kanundan doğan haksız fiil sorumluluğu)
    - ✓Vasi/kayyım/yasal danışmanın sorumluluğu
    - ✓Vesayet dairelerinin sorumluluğu
      - Asli / tali sorumluluk, rücu hakkı
  - Tazminat ve rücu davaları

Vesayet Hukuku

Vesayetin sona ermesi

- Vesayeti sona erdiren haller
  - Kendiliğinden sona erme
    - ✓ Küçükler
    - ✓ Hükümlüler
- Vasilik sıfatını sona erdiren haller
  - ✓ Vasinin ölümü
  - ✓ Vasinin ehliyetini yitirmesi
  - ✓ Süresinin dolması
  - ✓ Görevden çekilmesi
  - ✓ Görevden alınması (yetkilerini kötüye kullanma, yetersiz kalması, vb.)

Vesayet Hukuku

- Vesayetin sona ermesinin sonuçları
  - ✓ Rapor ve kesin hesabın verilmesi
  - ✓ Malvarlığının teslimi
  - ✓ Rapor ve kesin hesabın incelenmesi
  - ✓ Vasinin görevine sona verilmesi

MİRAS HUKUKU

MİRAS HUKUKU

Miras sözcüğünün anlamları:

1) Geniş anlamda: Ölenin terekesinin akıbetini düzenleyen hukuk kuralları.
2) Dar anlamda: Ölüm ile belirli kişilerin edindiği haklar.

Miras hukukunun temel kavramları:

-muris

-mirasçı:yasal/atanmış

-mirasçılık

-miras=tereke

-ölüme bağlı tasarruf:vasiyetname/sözleşme

YASAL MİRASÇILAR

- MİRAS BIRAKANIN HISIMLARI
  - KAN HISIMLARININ BİR KISMI
  - EVLATLIK VE EVLATLIĞIN ALTSOYU
- SAĞ KALAN EŞ
- DEVLET

YASAL MİRASÇILAR

a) Soy (kan) hısımları

- Altsoy (birinci derece mirasçılar),
- Ana ve baba (ikinci derece mirasçılar) ve
- Büyük ana ve büyükbaba (üçüncü derece mirasçılar) ve
- Evlilik dışı hısımlardır.

- Kural olarak eğer birinci derece mirasçı mevcut ise, ikinci ve üçüncü derece mirasçılar mirastan yararlanamazlar.

- Eğer hayatta birinci derece yok ise, miras ikinci derece mirasçılara geçer.

- Önceki derecede mirasçı varsa, sonraki derecedeki mirasçıların mirasçılığı olmaz.

- Örneğin, Bay X öldüğünde, 2 çocuğu varsa mirası altsoyu olan çocukları alır. Ölen kişinin ana ve babası, kardeşleri veya amcaları, torunları gibi diğer soy bağları miras alamaz.

1. Birinci derece mirasçılar

- Birinci derece mirasçılar, mirasbırakanın altsoylarıdır.
- Altsoy, mirasbırakanın çocuklarıdır. Çocuklar eşit olarak mirasçıdırlar. Mirasbırakandan önce ölmüş olan çocukların yerini, her derecede halefiyet yoluyla kendi altsoyları alır.
- Eğer mirasbırakanın çocukları kendisinden daha önce ölmüşlerse, altsoy torunları olur.
- Eğer mirasbırakanın torunları ve çocukları kendisinden daha önce ölmüşlerse, altsoy torun çocukları olur.

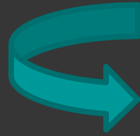
2. İkinci derece mirasçılar

- İkinci derece mirasçılar, miras bırakanın ana ve babasıdır.

- Altsoyu bulunmayan miras bırakanın mirasçıları, ana ve babasıdır. Bunlar eşit olarak mirasçıdırlar. Miras bırakandan önce ölmüş olan ana ve babanın yerlerini, her derecede halefiyet yoluyla kendi altsoyları alır. Bir tarafta hiç mirasçı bulunmadığı takdirde, bütün miras diğer taraftaki mirasçılara kalır.

- Eğer ölen kişinin anne ve babası hayatta değillerse, kardeşler altsoylarıdır.

2.Derece mirasçılar

1. **Anne Baba**
2. **Kardeşler**
3. **Kardeş çocuklarl**
4. **Kardeş torunlar**
5. **altsoylarl**

- Eğer ölen kişinin anne ve babası hayatta değillerse ve kardeşlerde ölmüşlerse, altsoyları kardeş çocukları yani yeğenlerdir.

- Eğer kardeş çocukları da hayatta değillerse, kardeş torunları altsoydur.

3. Üçüncü derece mirasçılar,

- Üçüncü derece mirasçılar, miras bırakanın büyük ana ve büyük babasıdır.

- Altsoyu, ana ve babası ve onların altsoyu bulunmayan miras bırakanın mirasçıları, büyük ana ve büyük babalarıdır. Bunlar, eşit olarak mirasçıdırlar.

- Miras bırakandan önce ölmüş olan büyük ana ve büyük babaların yerlerini, her derecede halefiyet yoluyla kendi altsoyları alır.

3.Derece mirasçilar

1-büyükana , büyükbaba
2- dayı, teyze, hala, amca
3-bunların alt soyları

- Ana veya baba tarafından olan büyük ana ve büyük babalardan biri altsoyu bulunmaksızın mirasbırakandan önce ölmüşse, ona düşen pay aynı taraftaki mirasçılara kalır.

- Ana veya baba tarafından olan büyük ana ve büyük babaların ikisi de altsoyları bulunmaksızın mirasbırakandan önce ölmüşlerse, bütün miras diğer taraftaki mirasçılara kalır.

- Sağ kalan eş varsa, büyük ana ve büyük babalardan birinin miras bırakandan önce ölmüş olması hâlinde, payı kendi çocuğuna; çocuğu yoksa o taraftaki büyük ana ve büyük babaya; bir taraftaki büyük ana ve büyük babanın her ikisinin de ölmüş olmaları hâlinde onların payları diğer tarafa geçer.

- Eğer büyük ana ve büyük baba hayatta değillerse, ölen kişinin altsoyu dayı, amca, hala ve teyzedir. Eğer dayı, amca, hala ve teyze hayatta değillerse bunların çocukları altsoydur.

4. Evlilik dışı hısımlar

- Evlilik dışında doğmuş ve soybağı, tanıma veya hâkim hükmüyle kurulmuş olanlar, baba yönünden evlilik içi hısımlar gibi mirasçı olurlar.

b) Sağ kalan eş

- Yasal mirasçıları ikincisi sağ kalan eştir. Ölen kişinin eşi hayatta ise, eş mirası soy (kan) hısımları ile birlikte paylaşır.

- Yani, Bay X öldüğünde eşi ve 2 çocuğu varsa, mirası eşi ve 2 çocuğu alır. Ancak, eşin mirası paylaştığı kişilerin soy hısımlık derecesi, eşin miras payını etkiler.

Sağ kalan eş, birlikte bulunduğu zümreye göre miras bırakana aşağıdaki oranlarda mirasçı olur:

1. sağ kalan eş, Miras bırakanın altsoyu ile birlikte- yani çocukları veya torunlarıyla- mirasçı olursa, mirasın dörtte biri,

2. sağ kalan eş, Miras bırakanın ana ve baba zümresi ile birlikte mirasçı olursa, mirasın yarısını alır.örneğin miras bırakan ölmüş geriye eş ve anası kalmışsa mirasın yarısını eşi yarısını anası alır.

3. Sağ kalan eş miras bırakanın büyük ana ve büyük babaları ve onların çocukları ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte üçü, bunlar da yoksa mirasın tamamı eşe kalır.örneğin miras bırakan ölmüş geriye eşi ve dedesi sağ kalmıştır. Mirasın dörtte üçünü eş, dörtte birini dedesi alır.

B-Evlatlık

- Evlâtlık ve altsoyu, evlât edinene kan hısımı gibi mirasçı olurlar. Evlâtlığın kendi ailesindeki mirasçılığı da devam eder. Evlât edinen ve hısımları, evlâtlığa mirasçı olmazlar.
- Evlat edinilen kişi hem öz ailesinin mirasçısı olur hem de kendini evlat edinen kişilerin mirasçısı olur. Evlat edinen karı ve kocanın çocuğu gibi mirasçı olur.
- Evlatlık kendisini evlat edinenlerden önce ölürse, onu evlat edinen karı ve koca veya onların akrabaları evlatlığın mirasından faydalanmazlar, evlatlığın mirasçısı olamaz. Yani, evlat edinen ve onların hısımları evlatlığın mirasçısı olamazlar. dolayısıyla evlatlığın mirasçılığı tek taraflıdır.

SAKLI PAY MİRASÇILIĞI

- Yasal mirasçıların paylarının bir bölümü yasayla koruma altına alınmıştır. Bu korunan kısma saklı pay denir. Yani, kişi tüm mal varlığını tek bir kişiye vasiyet gibi yollarla bırakamaz.

- Mirasçı olarak altsoyu, ana ve babası, kardeşleri veya eşi bulunan miras bırakan, mirasının saklı paylar dışında kalan kısmında ölüme bağlı tasarrufta bulunabilir. Bu mirasçılardan hiç biri yoksa miras bırakan mirasının tamamında tasarruf edebilir.

- Kişinin eşi, çocuğu veya başka hısımları varsa bu kişiler mirasın belirli oranını saklı payla alabilirler.

Saklı pay oranları;

Miras bırakanın

1. Altsoy için yasal miras payının yarısı,

2. Ana ve babadan her biri için yasal miras payının dörtte biri,

3. Kardeşlerden her biri için yasal miras payının sekizde biri,

4. Sağ kalan eş için, altsoy veya ana ve baba zümresiyle birlikte mirasçı olması hâlinde yasal miras payının tamamı, diğer hâllerde yasal miras payının dörtte üçüdür.

ATANMIŞ MİRASÇILAR

- Ölüme bağlı tasarruf.

- **Mirasçı Atama:** Miras bırakan, ölüme bağlı tasarrufla, mirasının tamamını veya belli bir oranı için bir veya birden çok kişiyi mirasçı atayabilir. Bu şekildeki mirasçılara atanmış mirasçılar denilir. Bu mirasçı bir yasal mirasçı olabileceği gibi üçüncü bir kişi de olabilir.

- **Belirli mal bırakma:** miras bırakan ölüme bağlı bir tasarrufla, bir kimseye terekesinin tamamını veya belli bir oranı için mirasçı atayabileceği gibi mirasçı atamaksızın bir kimseye terekesinden belirli bir mal bırakabilir. Yani miras bırakan yasal mirasçılarından birine yada 3. bir kişiye terekesinden bir malı ayrıca bırakabilir. Bu kişiye vasiyet alacaklısı denilir. Vasiyet alacaklısının yasal mirasçılardan kendisine bırakılmış malı talep etme hakkı vardır.

MİRASÇILIK

- **Mirasın İktisabı (Mirasın Kazanılması)**: **Mirasın intikali**, murisin ölümü ile kendiliğinden oluşur. Mirasçılar, mirasçı olduklarını ispat etmek kaydıyla mirastan yararlanırlar. Murisin cenaze masraşarı, borçları, yakınlarının 3 aylık iaşe (beslenme) masraşarı çıkartıldıktan sonra, geriye kalan malı hesaplanır. Miras olarak verilen pozitif mallar bu şekilde belirlenir.

- **Veraset ilamı**

  Mirasçılık Belgesi, mirasçının, mirasçılık sıfatını tespit eden vesika olup; "veraset vesikası", "mirasçılık belgesi", "veraset senedi" ve "**veraset ilamı**" adlarıyla da bilinir. **Mirasçılık belgesi (veraset ilamı**), mirasçı olduğunu ispat eden kişilere, Sulh Hakimi tarafından verilir. Kanuni mirasçıların bu belgeyi çıkartmaları yerleşmiş bir usuldür. Ancak, mansup (atanmış) mirasçılar mutlaka çıkartmalıdırlar. Mirasçılık belgesinin geçersizliği her zaman için ileri sürülebilir. Mirascılardan birinin başvurusu üzerine, çıkartılan mirasçılık belgesi diğer mirasçılar tarafından da kullanılabilir.

MİRASÇI OLMA ŞARTLARI

- Murisinin vefatında sağ olmalıdır.
- Mirasçını ölümü anında anne karnındaki cenin sağ olarak doğarsa mirasçı olur.
- Medeni haklardan yararlanma ehliyeti bulunmalıdır (hakiki ve hükmi şahıs olmalı). Hayvanlar veya tüzel kişiliği bulunmayan topluluklar mirasçı olamazlar.
- Mirastan mahrumiyet (yosunluk) bulunmamalıdır.
- Mirastan çıkarma olmamalıdır.
- Aynı anda ölenler birbirinin mirasçısı olamazlar.

MİRASTAN YOKSUNLUK

Aşağıdaki kimseler, mirasçı olamayacakları gibi; ölüme bağlı tasarruşa herhangi bir hak da edinemezler:

1. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenler,
2. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma getirenler,
3. Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma, zorlama veya korkutma yoluyla sağlayanlar ve engelleyenler,
4. Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak ortadan kaldıranlar veya bozanlar.

- Söz konusu suçları işleyen biri, miras bırakanın herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan (kendiliğinden) mirastan mahrum edilirler.
- Mirastan mahrumiyet, murisinin affıyla ortadan kalkar ve mirastan mahrumiyet tüm mirasçılar için söz konusudur.
- Mirastan yoksunluk, yalnız yoksun olanı etkiler. Mirastan yoksun olanın altsoyu, miras bırakandan önce ölen kimsenin altsoyu gibi mirasçı olur.

MİRASÇILIKTAN ÇIKARMA (I)

Aşağıdaki durumlarda miras bırakan, ölüme bağlı bir tasarrufla saklı paylı mirasçısını mirasçılıktan çıkarabilir:

1. Mirasçı, miras bırakana veya miras bırakanın yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemişse,
2. Mirasçı, miras bırakana veya miras bırakanın ailesi üyelerine karşı aile hukukundan doğan yükümlülüklerini önemli ölçüde yerine getirmemişse.

- Mirasçılıktan çıkarılan kimse, mirastan pay alamayacağı gibi; tenkis (saklı pay) davası da açamaz.
- Miras bırakan başka türlü tasarrufta bulunmuş olmadıkça, mirasçılıktan çıkarılan kimsenin miras payı, o kimse miras bırakandan önce ölmüş gibi, mirasçılıktan çıkarılanın varsa altsoyuna, yoksa miras bırakanın yasal mirasçılarına kalır.

MİRASÇILIKTAN ÇIKARMA (II)

- Mirasçılıktan çıkarılan kimsenin altsoyu, o kimse miras bırakandan önce ölmüş gibi saklı payını isteyebilir.

- Mirasçılıktan çıkarma, miras bırakan ancak buna ilişkin tasarrufunda çıkarma sebebini belirtmişse geçerlidir.

- Mirasçılıktan çıkarılan kimse itiraz ederse, belirtilen sebebin varlığını ispat, çıkarmadan yararlanan mirasçıya veya vasiyet alacaklısına düşer.

- Mirastan çıkarma miras bırakanın vasiyeti ile olur. Mirastan çıkarma sadece saklı paylı mirasçılar için söz konusudur.

ÖLÜME BAĞLI TASARRUFLAR

- Kişinin ölümünden sonra hüküm ve sonuç doğurması için yaptığı hukuki işlemler: Vasiyet / Miras sözleşmesi
- Mirasbırakan, tasarruf özgürlüğünün sınırları içinde, malvarlığının tamamında veya bir kısmında vasiyetname ya da miras sözleşmesiyle tasarrufta bulunabilir.

- Mirasbırakanın üzerinde tasarruf etmediği kısım yasal mirasçılarına kalır.
- Ölüme bağlı tasarruşar 2 yolla oluşur;
  - **Mirasçı atama;** Mirasbırakan, mirasının tamamı veya belli bir oranı için bir veya birden çok kişiyi mirasçı atayabilir. Bir kişinin, mirasın tamamını veya belli bir oranını almasını içeren her tasarruf, mirasçı atanması sayılır.
  - **Belirli mal bırakma:** Mirasbırakan, bir kimseye onu mirasçı atamaksızın belirli bir mal bırakma yoluyla kazandırmada bulunabilir.

VASİYET

- Vasiyet yapabilmek için ayırt etme gücüne sahip ve onbeş yaşını doldurmuş olmak gerekir.

- Vasiyet üç şekilde yapılabilir:
- Resmî
- El yazısı ile
- Sözlü

RESMİ VASİYETNAME

- Resmî vasiyetname, iki tanığın katılmasıyla resmî memur tarafından düzenlenir.
- **Resmî memur**, sulh hâkimi, noter veya kanunla kendisine bu yetki verilmiş diğer bir görevli olabilir.
- Mirasbırakan, arzularını resmî memura bildirir. Bunun üzerine memur, vasiyetnameyi yazar veya yazdırır ve okuması için mirasbırakana verir.
- Vasiyetname, miras bırakan tarafından okunup imzalanır.
- Memur, vasiyetnameyi tarih koyarak imzalar.
- Vasiyetnameye tarih ve imza konulduktan hemen sonra mirasbırakan, vasiyetnameyi okuduğunu, bunun son arzularını içerdiğini memurun huzurunda iki tanığa beyan eder.
- Tanıklar, bu beyanın kendi önlerinde yapıldığını ve miras bırakanı tasarrufa ehil gördüklerini vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imzalarlar.
- Vasiyetname içeriğinin tanıklara bildirilmesi zorunlu değildir

MİRAS BIRAKAN TARAFINDAN OKUNMAKSIZIN VE İMZALANMAKSIZIN DÜZENLEME

- Mirasbırakan vasiyetnameyi bizzat okuyamaz veya imzalayamazsa, memur vasiyetnameyi iki tanığın önünde ona okur ve bunun üzerine mirasbırakan vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan eder.
- Bu durumda tanıklar, hem mirasbırakanın beyanının kendi önlerinde yapıldığını ve onu tasarrufa ehil gördüklerini; hem vasiyetnamenin kendi önlerinde memur tarafından mirasbırakana okunduğunu ve onun vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan ettiğini vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imzalarlar.

DİĞER VASİYETNAMELER

2. El yazılı vasiyetname

- El yazılı vasiyetnamenin yapıldığı yıl, ay ve gün gösterilerek başından sonuna kadar miras bırakanın el yazısıyla yazılmış ve imzalanmış olması zorunludur.
- El yazılı vasiyetname, saklanmak üzere açık veya kapalı olarak notere, sulh hâkimine veya yetkili memura bırakılabilir.

3. Sözlü vasiyet

- Mirasbırakan; yakın ölüm tehlikesi, ulaşımın kesilmesi, hastalık, savaş gibi olağanüstü durumlar yüzünden resmî veya el yazılı vasiyetname yapamıyorsa, sözlü vasiyet yoluna başvurabilir.

- Bunun için mirasbırakan, son arzularını iki tanığa anlatır ve onlara bu beyanına uygun bir vasiyetname yazmaları veya yazdırmaları görevini yükler.

VASİYETTEN DÖNME

- Kişiler hayatta iken hazırladıkları vasiyetten vaz geçebilirler.

1. Yeni vasiyetname

- Mirasbırakan, vasiyetname için kanunda öngörülen şekillerden birine uymak suretiyle yeni bir vasiyetname yaparak önceki vasiyetnameden her zaman dönebilir.

2. Yok etme ile

- Mirasbırakan, yok etmek suretiyle de vasiyetnameden dönebilir.
- Kaza sonucunda veya üçüncü kişinin kusuruyla yok olan ve içeriğinin aynen ve tamamen belirlenmesine olanak bulunmayan vasiyetname hükümsüz kalır. Tazminat isteme hakkı saklıdır.

3. Sonraki tasarruflar

- Mirasbırakan, önceki vasiyetnamesini ortadan kaldırmaksızın yeni bir vasiyetname yaparsa, kuşkuya yer bırakmayacak surette önceki vasiyetnameyi tamamlamadıkça, sonraki vasiyetname onun yerini alır.
- Belirli mal bırakma vasiyeti de, vasiyetnamede aksi belirtilmedikçe, mirasbırakanın sonradan o mal üzerinde bu vasiyetle bağdaşmayan başka bir tasarrufta bulunmasıyla ortadan kalkar.

MİRAS SÖZLEŞMESİ

- Miras sözleşmesinde mirası bırakan ve mirasın bırakıldığı kişi karşılıklı oturarak bir sözleşme hazırlarlar.
- Miras sözleşmesinin geçerli olması için resmî vasiyetname şeklinde düzenlenmesi gerekir.
- Sözleşmenin tarafları, arzularını resmî memura aynı zamanda bildirirler ve düzenlenen sözleşmeyi memurun ve iki tanığın önünde imzalarlar.
- Miras sözleşmesi, taraflrın yazılı anlaşmasıyla her zaman ortadan kaldırılabilir.
- Miras sözleşmesi yapabilmek için ayırt etme gücüne sahip ve ergin olmak, kısıtlı bulunmamak gerekir.
- Miras sözleşmesi iki şekilde yapılabilir. Bunlar:
  - Olumlu miras sözleşmesi ve
  - Mirastan feragat sözleşmesidir.

MİRASIN REDDİ (I)

- **S**üresi içinde tek taraflı bir hukuki muamele ile mirasın bir bütün halinde reddedilmesidir.
- Bu hak, kanun tarafından, mirasçı sıfatını kazanmak istemeyen kişilere tanınmıştır. Mirası red eden mirasçı, murisin son ikametgahının bulunduğu yerin Sulh Mahkemesine yazılı veya sözlü başvuru ile mirası kayıtsız ve şartsız red ettiğini bildirirse buna "**hakiki red**"; borca batık bir vaziyette ölen murisin mirasının beyana ihtiyaç kalmaksızın red edilmiş sayılmasına da "**hükmi red**" adı verilir.

- **Red Hakkından Mahrumiyet**
- Yasal süre içinde (3 ay) mirası reddetmeyen mirasçı, mirası kayıtsız şartsız kazanmış olur. Bu duruma **Red Hakkından Mahrumiyet** denir.

MİRASIN REDDİ (II)

Reddin Hükümleri

- Yasal mirasçılardan biri miras hakkını reddederse, onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi, diğer hak sahiplerine geçer.
- Mirası reddeden atanmış mirasçının payı ise, miras bırakanın en yakın yasal mirasçılarına geçer.
- En yakın mirasçıların tamamı mirası reddetmiş ise, miras, sulh mahkemesince işas hükümlerine göre tasfiye edilir. Artan pay, reddedilmemiş gibi mirasçılara verilir.

Mirasın Reddine Karşı Mirasçının Alacaklılarının Korunması

- Mal varlığı borcuna yetmeyen mirasçı, alacaklılarını zarara uğratmak maksadıyla miras hakkını reddederse, alacaklılar veya işas masası 6 ay içinde reddin iptali için dava açabilirler. İptal kararı verilirse, miras resmen tasfiye edilir. Tasfiye sonucu, reddeden mirasçının payına bir şey düşerse, bundan önce itiraz eden alacaklılar, sonra diğer alacaklılar, sonra da red geçerli olsa idi bundan yararlanacak olan mirasçılar faydalanır.

Miras Bırakanın Alacaklılarına Karşı Reddedenin Sorumluluğu

- Ödemede aciz bir murisin mirasını reddeden mirasçılar, onun alacaklılarına karşı ölümünden önceki 5 yıl içinde ondan almış oldukları ve mirasın paylaşılmasında geri vermekle yükümlü olacakları değer ölçüsünde sorumlu olurlar.